Sygnatura akt IX C 1408/13

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 15-09-2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IX Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Piotr Łuczak

Protokolant:Mirosław Jabłoński

po rozpoznaniu w dniu 12-09-2014 r. we W.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...). Sp. z o.o. we W.

przeciwko (...) SA w Ł.

- o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) SA w Ł. na rzecz powoda (...). Sp. z o.o. we W. kwotę 2100 zł (dwa tysiące sto złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 6 kwietnia 2013r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 84,12 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;

IV. nakazuje powodowi (...). Sp. z o.o. we W., aby uiścił na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Śródmieścia we Wrocławiu kwotę 87,67 zł tytułem brakujących kosztów sądowych;

V. nakazuje pozwanemu (...) SA w Ł., aby uiścił na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Śródmieścia we Wrocławiu kwotę 111,58 zł tytułem brakujących kosztów sądowych.

Sygn. akt IX C 1408/13

UZASADNIENIE

(...) sp. z o.o. z siedzibą we W. w pozwie przeciwko (...) S.A. z siedzibą w Ł. wniósł o zasądzenie kwoty 3.780 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 6 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Strona powodowa podniosła, że w dniu 9 października 2012 r. we W. doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzony został pojazd marki P. (...) o nr rejestracyjnym (...), należący do poszkodowanego (...) S.A. z siedzibą we W.. Z uwagi na fakt, że sprawca wypadku zawarł uprzednio ze stroną pozwaną umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, poszkodowany zgłosił szkodę powstałą w wyżej opisanym pojeździe do Ubezpieczyciela w celu jej likwidacji, w ramach polisy OC sprawcy. W ramach przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego, poszkodowany w dniu 11 października 2012r. przekazał pojazd do serwisu (...). sp. z o.o., co spowodowało konieczność wypożyczenia samochodu zastępczego. W związku z tą okolicznością, tego samego

dnia, poszkodowany zawarł z (...) sp. z o.o. we W. umowę najmu samochodu zastępczego marki S. (...), nr rej. (...) na czas konieczny i niezbędny do naprawy uszkodzonego pojazdu.

Na podstawie umowy najmu, strona powodowa wystawiła poszkodowanemu fakturę VAT nr (...) z dnia 28 listopada 2012r. na kwotę 6.360zł netto.

Decyzją z dnia 8 stycznia 2013r. strona pozwana roszczenie dotyczące najmu pojazdu zastępczego uznała w części dotyczącej punktów 2-4 ww. faktury, dotyczących opłat za holowanie, załadunek i rozładunek uszkodzonego pojazdu. Następnie decyzjami z dnia 24 stycznia 2013r. i 19 lutego 2013r. ubezpieczyciel potwierdził wypłatę odszkodowania w kwocie 1.820 zł. Ograniczenie wysokości wypłaconego odszkodowania w stosunku do kwoty żądanej, zostało uzasadnione przeprowadzoną przez ubezpieczyciela weryfikacją dobowej stawki najmu z kwoty 160 zł netto za dobę, do kwoty 120 zł netto za dobę, a także skrócenie okresu najmu z 35 dni do 13 dni, jako okresu niezbędnego, na który samochód zastępczy powinien być według strony pozwanej wynajęty.

Strona pozwana nie odpowiedziała na wezwanie do uregulowania dochodzonej należności skierowane do niej w dniu 25 marca 2013r.

Strona powodowa podniosła, że jej legitymacja procesowa wynika z umowy przelewu wierzytelności, wraz z aneksem do niej z tego samego dnia, zawartej pomiędzy poszkodowanym, a stroną powodową w dniu 22 lutego 2013r. Strona pozwana została w tym samym dniu powiadomiona o dokonanej cesji wierzytelności.

Nakazem zapłaty z dnia 18 czerwca 2013r. tut. Sąd w postępowaniu upominawczym prowadzonym pod sygn. akt IX Nc 686/13 uwzględnił powództwo w całości, nakazując pozwanemu, aby zapłacił powodowi kwotę 3.780 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 6 kwietnia 2013r. do dnia zapłaty oraz kwotę 617,80 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, albo wniósł do tut. Sądu sprzeciw.

Strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w Ł. w sprzeciwie z dnia 16 lipca 2013r. zaskarżyła powyższy nakaz zapłaty w całości, wnosząc o oddalenie powództwa, oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany przyznał, że w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił na rzecz strony powodowej tytułem odszkodowania za wynajem pojazdu zastępczego kwotę w wysokości 1.820 zł, przyjmując za zasadny czas najmu wyłącznie okres 13 dni. Strona pozwana uznała, iż odszkodowanie należało się poszkodowanemu wyłącznie za technologiczny czas naprawy pojazdu, tj. czas, w którym, opierając się na doświadczeniu życiowym i technologii naprawy, możliwe było dokonanie naprawy i odbioru pojazdu. Strona pozwana podkreśliła, że do okresu najmu nie można doliczyć okresu w jakim poszkodowany nie mógł odebrać pojazdu z uwagi na przebywanie na delegacji (od 19.11 do 21.11), i okresu pomiędzy faktycznym zakończeniem naprawy a poinformowaniem o tym poszkodowanego (od 16.11 do 19.11). Jako że korzystanie z pojazdu zastępczego było we ww. okresach ekonomicznie nieuzasadnione, strona pozwana odmówiła wypłaty odszkodowania za okres powyżej 13 dni wynajmu.

Jednocześnie, strona pozwana zakwestionowała wysokość stawki wynajmu za jedną dobę pojazdu, dokonując jej weryfikacji i obniżając ją do 140 zł brutto, tj. do średniej stawki za dobę wynajmu pojazdu zastępczego na terenie W..

Strona pozwana podkreśliła, że nie kwestionuje istnienia jej odpowiedzialności za szkodę w nin. sprawie co do samej zasady, wskazała jednak, iż przeprowadzone w sprawie postępowanie likwidacyjne doprowadziło już do całkowitego zaspokojenia celowych i ekonomicznych kosztów naprawienia szkody, jakie poniosła strona pozwana. Okoliczność zapłaty wyższej stawki niż przeciętnie obowiązująca we W., oraz okoliczność wynajęcia samochodu zastępczego przez stronę powodową stanowi konsekwencję suwerennych działań strony powodowej, które nie powinny obciążać strony pozwanej.

Ponadto, strona pozwana zarzuciła również stronie powodowej, iż pomimo ciążącym na niej obowiązku współpracy poszkodowanego przy naprawieniu szkody (wynikającym z art. 354 k.c., 363 k.c. i 826 § 1 k.c.), nie wykazała dobrej woli w dążeniu do minimalizacji powstałych na skutek zdarzenia z dnia 9 października 2012r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 października 2012r. we W. doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzony został pojazd marki P. (...), nr rej. (...), należący do poszkodowanego (...) S.A. z siedzibą we W..

(okoliczność bezsporna)

Sprawca wypadku był ubezpieczony przez (...) S.A. z siedzibą w Ł. z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody związane z ruchem tych pojazdów.

(okoliczność bezsporna)

W związku z unieruchomieniem pojazdu w celu jego naprawy, poszkodowany 11 października 2012r. zawarł ze stroną powodową (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. umowę najmu samochodu zastępczego marki S. (...) na czas konieczny i niezbędny do naprawy jego uszkodzonego pojazdu. Strony ustaliły czas wynajmu na okres od 11 października 2012r. do 21 listopada 2012r. W ramach wykonania umowy, strona powodowa wystawiła poszkodowanemu w dniu 28 listopada 2012r. fakturę VAT nr (...), na kwotę 6.360 zł netto.

(***dowody***: umowa najmu samochodu z 18.10.2013r., k. 21, faktura VAT nr (...), k. 20)

Strona pozwana uznała swoją odpowiedzialność za szkodę, dokonując wypłaty odszkodowania w kwocie 760 zł na rzecz strony powodowej, z tytułu opłaty za holowanie, załadunek i rozładunek pojazdu poszkodowanego, za pismem z dnia 8 stycznia 2013r. Następnie dokonała wypłaty odszkodowania w kwotach odpowiednio 1.120 zł i 700 zł na rzecz strony powodowej, z tytułu opłaty za najem pojazdu zastępczego, zgodnie z pismami strony pozwanej z dnia 24 stycznia 2013r. i z dnia 19 lutego 2013r.

(***dowody:*** pisma strony pozwanej z dnia 08.01.2013r., k. 22, 24.01.2013r., k. 23, i 19.02.2013r., k. 26, dokumentacja elektroniczna postępowania likwidacyjnego, k. 24-25)

W dniu 22 lutego 2013r. poszkodowany (...) S.A. zawarł ze stroną powodową (...) sp. z o.o. umowę przelewu wierzytelności, przenosząc na stronę powodową swoje roszczenie o zapłatę kwoty 3.780 zł wraz z należnościami ubocznymi za fakturę VAT nr (...), wobec strony pozwanej (...) S.A., zaś jej nabywca oświadczył, że wierzytelność tę przejmuje.

(***dowody:*** umowa z dnia 22.02.2013r. wraz z aneksem, k. 17-19)

W piśmie z dnia 25 marca 2013r. pełnomocnik strony powodowej wezwał stronę pozwaną do zapłaty kwoty 3.780 zł z tytułu odszkodowania za najem pojazdu zastępczego przez poszkodowanego (...) S.A. związku z wypadkiem z dnia 9 października 2012r., na podstawie umowy cesji z dnia 22 lutego 2013r.

(***dowód***: wezwanie do zapłaty z dnia 25 marca 2013r. wraz z dowodem nadania, k. 27-28)

Stosowane na rynku dobowe stawki najmu pojazdu klasy odpowiadającej klasie pojazdu poszkodowanego zwykle uzależnione są od okresu najmu, a dobowa stawka czynszu jest wyższa w pierwszych dniach najmu, zmniejszając się wraz z wydłużaniem się okresu najmu.

Przykładowo w firmie (...)w 1 - 3 dniach, stawka za 1 dobę wynosi 155 zł netto, w okresie od 4 do 7 dni - 140 zł, od 8 do 15 - 130 zł, od 16-33 - 120 zł.

Przy okresach najmu około 30 dni, występujące na runku stawki dobowe czynszu najmu pojazdu klasy odpowiadającej klasie pojazdu poszkodowanego wynoszą: od 105 zł do około 130 zł za dobę.

Średnie stawki czynszu najmu, liczone wg. średniej arytmetycznej wynoszą przykładowo:

- 124,39 zł netto – firma (...);
- 108,45 zł netto – firma (...);
- 129,27 zł netto – firma (...) a C.;
- 89,43 zł netto – firma (...);
- 135,91 zł netto – firma (...);
- 119.61 zł netto – firma (...)

(***dowód***: opinia biegłego wraz z załącznikami, k. 65-83)

Całkowity czas naprawy pojazdu poszkodowanego, uzasadniający najem pojazdu zastępczego, wyniósł ***28 dni***.

Na tę liczbę składało się ***16 dni*** od dnia zgłoszenia zdarzenia ubezpieczycielowi do dnia rozpoczęcia właściwej naprawy, tj. od 17 października 2012r. do dnia 2 listopada 2012r., ***5 dni*** od dnia zgłoszenia konieczności wykonania drugich oględzin do dnia dostawy części zamiennych uznanych do wymiany podczas dodatkowych oględzin, tj. od dnia 7 listopada 2012r. do dnia 12 listopada 2012r., a także ***5 dni*** technologicznego czasu niezbędnego do przeprowadzenia naprawy i ***2 dni*** wolne od pracy, tj. 3 i 4 listopada 2012r.

Naprawa pojazdu została zakończona w dniu 16 listopada 2012 r., a użytkownik pojazdu został o tym zawiadomiony dnia 19 listopada 2012 r., w czasie kiedy przebywał on w delegacji i nie mógł odebrać pojazdu.

W dniu 21 listopada 2012 r. odebrano naprawiony pojazd i zwrócono pojazd zastępczy.

(***dowód:*** dokumentacja w aktach szkody, opinia biegłego wraz z załącznikami, k. 65-83)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo częściowo zasługiwało na uwzględnienie.

Powód domagał się w niniejszej sprawie zapłaty odszkodowania uzupełniającego, obejmującego koszt najmu pojazdu zastępczego w związku z wypadkiem, jaki miał miejsce w dniu 9 października 2012r., ponad kwotę uznaną i wypłaconą przez ubezpieczyciela po zgłoszeniu szkody do likwidacji.

Bezsporne przy tym było to, że strona powodowa nabyła wierzytelność o zapłatę odszkodowania od poszkodowanego – (...) S.A. z siedzibą we W..

Podobnie, bezsporna była w niniejszej sprawie podstawa odpowiedzialności odszkodowawczej strony pozwanej – ubezpieczyciela sprawcy - za szkody związane z wypadkiem, w którym uszkodzony został pojazd poszkodowanego. Sporny był jedynie zakres tej odpowiedzialności, co do obowiązku zapłaty przez ubezpieczyciela odszkodowania obejmującego koszt najmu pojazdu zastępczego.

Wysokość odszkodowania ubezpieczeniowego świadczonego z tytułu ubezpieczenia OC jest zakreślona granicami odpowiedzialności cywilnej posiadacza, kierowcy samochodu, którego odpowiedzialność wynika z art. 436 § 2 k.c. Do rozstrzygnięcia o odszkodowaniu ubezpieczeniowym przy ubezpieczaniu OC koniecznym było więc sięgnięcie do ogólnych reguł Kodeksu cywilnego odnoszących się do zakresu odszkodowania, w szczególności do przepisu art. 361 § 1 i 2 k.c. Reguły te nakazują przestrzeganie zasady pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego

związku przyczynowego (por. np. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001 r., III CZP 68/01, OSP 2002, z. 7-8, poz. 103, czy uchwałę z dnia 21 marca 2003 r., III CZP 6/03, OSNC 2004, z. 1, poz. 4). Podstawową funkcją odszkodowania jest bowiem kompensacja, co oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę, nie może ono jednak przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody. Oceny, czy poniesienie określonych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego, jak podkreślał Sąd Najwyższy, należy dokonywać na podstawie indywidualnej sytuacji poszkodowanego i konkretnych okoliczności sprawy (por. np. uzasadnienia wyroku z dnia 20 lutego 2002 r., V CKN 1273/00 niepubl. czy wyroku z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00 niepubl.).

Sąd stwierdził, że powództwo co do zasady było uzasadnione, w świetle aktualnych poglądów orzecznictwa, wskazujących, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego (uchwała SN z 17.11.2011r., III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28). Według tego poglądu, utrata możliwości korzystania z pojazdu stanowi negatywne następstwo majątkowe, a wydatki, które służą ograniczeniu (wyłączeniu tego negatywnego następstwa należy kwalifikować jako szkodę majątkową podlegającą naprawieniu w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela wynikającej z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Sąd Najwyższy podkreślił przy tym znaczenie dwóch kryteriów – ***celowości wydatków oraz ich ekonomicznego uzasadnienia.***

Za wydatek niezbędny (celowy) należy uznać wydatek poniesiony na korzystanie z innego pojazdu w takim zakresie, w jakim poszkodowany korzystałby ze swojego środka lokomocji, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Wydatki ekonomicznie uzasadnione to wydatki na najem pojazdu zasadniczo o podobnej klasie do pojazdu uszkodzonego lub zniszczonego, poniesione w oparciu o stawki czynszu najmu, które obowiązują na danym rynku lokalnym (ceny rynkowe za tego typu usługi) i w czasie naprawy pojazdu mechanicznego lub do czasu nabycia nowego pojazdu.

W niniejszej sprawie pozwany kwestionował zasadność powództwa, twierdząc, że najem pojazdu zastępczego według stawki 160 zł za dobę nie był uzasadniony, a ponadto, okres wynajmu wynoszący 35 dób nie był celowy ponad wynajem w okresie 13 dób, za który pozwany przyznał już odszkodowanie,

Ze względu na to, że ustalenie uzasadnionego najmu pojazdu zastępczego, w tym w szczególności okres technologicznej naprawy uszkodzonego pojazdu wymagało wiedzy specjalnej, postanowieniem z dnia 2 grudnia 2013 r. (k. 62) Sąd dopuścił na tę okoliczność dowód z opinii biegłego z zakresu mechaniki pojazdowej. W opinii z dnia 26 marca 2014 r. biegły określił, iż całkowity czas naprawy pojazdu marki P. (...), wyniósł ***33 dni***. Na tą liczbę składało się ***16 dni*** od dnia zgłoszenia zdarzenia ubezpieczycielowi do dnia rozpoczęcia właściwej naprawy, tj. od 17 października 2012r. do dnia 2 listopada 2012r., ***5 dni*** od dnia zgłoszenia konieczności wykonania drugich oględzin do dnia dostawy części zamiennych uznanych do wymiany podczas dodatkowych oględzin, tj. od dnia 7 listopada 2012r. do dnia 12 listopada 2012r., ***5 dni*** od dnia wykonania końcowej geometrii zawieszenia do dnia odbioru samochodu, tj. od dnia 16 listopada do dnia 21 listopada 2012r., a także ***5 dni*** technologicznego czasu niezbędnego do przeprowadzenia naprawy i ***2 dni*** wolne od pracy, tj. 3 i 4 listopada 2012r.

W oparciu o ww. wyliczenie biegłego, Sąd ustalił iż uzasadniony czas wynajęcia samochodu przez poszkodowanego wynosił 28 dni. Zdaniem Sądu bowiem, koszt najmu pojazdu zastępczego za okres 5 dni - od 16 listopada 2012r. do 21 listopada 2012r. – nie mieści się w zakresie normalnych następstw zdarzenia, za które pozwany powinien ponosić odpowiedzialność odszkodowawczą o charakterze gwarancyjnym. Najem pojazdu zastępczego w tym czasie nie był bowiem uzasadniony. Jak wynika z akt szkody, warsztat naprawczy wykonał końcowe kalibrowanie geometrii zawieszenia pojazdu po naprawie w dniu 16 listopada 2012r., (piątek), kiedy to naprawa pojazdu faktycznie została zakończona. Poszkodowany został przez zakład poinformowany o tej okoliczności dopiero w dniu 19 listopada 2012r. (w poniedziałek), kiedy z uwagi na wyjazd służbowy nie był w stanie dokonać odbioru pojazdu. Odbiór pojazdu po jego naprawie, z jednoczesnym zwrotem pojazdu zastępczego i zakończeniem okresu wynajmu, za który powód domaga się odszkodowania w niniejszej sprawie, nastąpił dopiero w dniu 21 listopada 2012 r. Na skutek braku poinformowania poszkodowanego o możliwości odbioru pojazdu niezwłocznie po zakończeniu naprawie, a mianowicie już w piątek 16

listopada, czas wynajmu wydłużył się o kolejne dwa dni. W dacie poinformowania użytkownika pojazdu o możliwości odbioru, przebywał on w delegacji, co spowodowało wydłużenie okresu najmu o dalsze trzy dni. Zdaniem Sądu, gdyby bowiem zakład naprawczy wykazał się należytą starannością i poinformował poszkodowanego o możliwości odbioru pojazdu niezwłocznie po zakończeniu naprawy, użytkownik pojazdu miałby możliwość jego odbioru tego samego dnia, w szczególności ze względy na przewidywany przez niego wyjazd służbowy w poniedziałek 19 listopada 2012 r. Strona powodowa, jako firma profesjonalnie działająca w branży samochodowej, zajmująca się naprawą pojazdów mechanicznych, a jednocześnie wynajmem pojazdów zastępczych – powinna działać w taki sposób, aby czas naprawy, a tym samym czas wynajmu pojazdu zastępczego trwał jak najkrócej i obejmował okres niezbędny do dokonania bez nieuzasadnionej zwłoki wszystkich czynności dotyczących naprawy pojazdu uszkodzonego. W przeciwnym razie, rodzi to ryzyko celowego opóźniania procedury naprawy, skutkującego w efekcie dłuższym czasem wynajmu pojazdu zastępczego, przyczyniając się do nieuprawnionego zwiększenia dochodów zakładu naprawczego, co niewątpliwie leży w jego interesie, ale nie może obciążać pozwanego. Jest to o tyle istotne, że w rozpoznawanym stanie faktycznym, pozycja podmiotu dokonującego naprawy pojazdu, wynajmującego pojazd zastępczy - a jednocześnie - na podstawie umowy przelewu - dochodząca tytułem odszkodowania od ubezpieczyciela kosztów wynikających z najmem pojazdu w ramach bezgotówkowej formy rozliczenia z poszkodowanym, skupiają się w jednym i tym samym podmiocie.

W rozpoznawanej sprawie Sąd stoi na stanowisku, że dla wymiaru odszkodowania obejmującego koszty wynajmu pojazdu zastępczego istotną rolę odgrywa to, że czyjej winy doszło do opóźnienia lub przestoju wpływającego na okres najmu. W przypadku, gdy okres ten wynika z przestoju, czy opóźnienia w likwidacji szkody przez ubezpieczyciela, nie może to skutkować negatywnymi konsekwencjami dla poszkodowanego. Problematyczna jest natomiast zwłoka po stronie warsztatu naprawczego, co miało miejsce w ustalonym stanie faktycznym. Nie ulega wątpliwości, że jeśli poszkodowany zwleka z odbiorem pojazdu, to ponosi skutki takiego opóźnienia. O ile należy uznać za słuszne stanowisko powoda, że opóźnienie to było niezawinione, ze względu na to, że użytkownik pojazdu w chwili poinformowania go o zakończeniu naprawy przebywał w delegacji służbowej. Nie można jednak abstrahować od faktu, że opóźnienie to wynikało ze zwłoki warsztatu w zawiadomieniu poszkodowanego o dokonanej naprawie. W takim zaś przypadku przyjmuje się, że zła organizacja pracy warsztatu naprawczego, znajdująca swój wyraz w przedłużaniu czasu naprawy, czy podejmowaniu innych czynności z tym związanych, obciąża poszkodowanego (zob. A. Łazarska, Odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego w praktyce sądowej, Iustitia, 1/2014, s. 15.).

W dalszej kolejności, stwierdzić należało, że w niniejszej sprawie sporna była także wysokość stawki dobowej najmu pojazdu zastępczego. Strona powodowa ustaliła ją na 160 zł netto i taka też kwota widnieje na fakturze (...) wystawionej przez nią poszkodowanemu, w dniu 28 listopada 2012r. Wysokość tej kwoty została zakwestionowana przez stronę pozwaną w jej sprzeciwie od nakazu zapłaty. Uzasadniając swój zarzut, strona pozwana wskazała, że wysokość tej stawki znacznie odbiegała od stawek obowiązujących na lokalnym rynku, tj. od 130 zł do 140 zł za jedną dobę wynajmu, a w związku z tym wypłata odszkodowania w wysokości obliczonej przez stronę powodową w oparciu o taką zawyżoną stawkę nie znajduje ekonomicznego uzasadnienia.

Sąd opierając się na opinii biegłego, ustalił, iż ekonomicznie uzasadnioną stawką za wynajem pojazdu zastępczego na okres 28 dni za pojazd tej klasy, była kwota 140 zł za dobę.

W treści opinii biegłego sporządzonej w niniejszej sprawie w niniejszej sprawie, biegły wyjaśnił, że średni koszt netto wynajęcia samochodu tej klasy co samochód wynajęty przez poszkodowanego wynosi 117,84 zł. Wynik ten, biegły uzyskał poprzez obliczenie średniej arytmetycznej z przeciętnych stawek, obowiązujących w sześciu przedsiębiorstwach wynajmujących samochody, jakie biegły poddał analizie w swojej opinii.

Sąd dokonał ustaleń faktycznej w niniejszej sprawie w tym zakresie, na podstawie wyjaśnień zawartych w opinii biegłego, z których wynika sposób kształtowania się ceny wynajmu w dłuższym okresie. Biegły wyjaśnił w opinii, że na rynku usług najmu pojazdów występuje praktyka uzależniania stawek dobowych najmu od okresu, na jaki zawarta jest umowa najmu. Z danych podanych w opinii wynika, że w 4 z 6 badanych przedsiębiorstwach cena wynajmu za dobę obniżała się wraz z wydłużeniem całkowitego czasu trwania wynajmu pojazdu zastępczego. O ile zatem w jednym z badanych przedsiębiorstw, stawka za wynajem została określona na 155 zł za dobę, to cena ta obowiązywać miała

przez pierwsze 3 dni wynajmu, zmniejszając się następnie do 140 zł za dobę od 4 do 7 dnia, 130 zł za dobę od 8 do 15 dnia wynajmu i 120 zł za dobę od 16 do 33 dnia wynajmu. W 3 pozostałych przedsiębiorstwach, stosujących stawkę opadającą w czasie, średnie ceny wynajmu były niższe, zaczynając się od 119, 140 i 139 zł za pierwsze doby wynajmu. Argument strony powodowej, iż przyjęta przez nią stawka 160 zł za jedną dobę wynajmu była zatem zbliżona w pewnym zakresie do średnich cen występujących na rynku, nie uwzględnia zatem tego, że stawka ta dotyczyła tylko najmu krótkoterminowego (do 3 dni). Z opinii biegłego wynika bowiem jednoznacznie, że wynajmujący pojazd zastępczy przedsiębiorcy zwykle stosują najwyższą stawkę przy najkrótszych czasach wynajmu. W świetle powyższego, nie można zatem uznać, że stawka dobowa na poziomie 160 zł jest uzasadniona, a twierdzenie powoda nie odbiega ona rażąco od stawek rynkowych jest nieuzasadnione. Do porównania należało przyjąć bowiem tylko stawki w okresie najmu zbliżonym do okresu najmu, jaki miał miejsce w ustalonym stanie faktycznym. Zdaniem Sądu, w niniejszej sprawie istotne jest to, że podmiot wynajmujący pojazd zastępczy był jednocześnie tym podmiotem, w ramach którego działalności była dokonywana naprawa pojazdu. Jako profesjonalista mógł zatem przewidzieć okres naprawy, co determinowało z kolei okres najmu pojazdu zastępczego i w taki sposób ustalić dobową stawkę najmu pojazdu zastępczego, aby uwzględniała ona przewidywany okres naprawy. W niniejszej sprawie uzasadniony czas wynajmu wynosił łącznie 28 dni (a wynajmem faktycznie trwał 35 dni), a w tym okresie naprawa została zakończona. W związku z tym nie jest w żaden sposób uzasadnione, by za podstawę obliczenia należnego poszkodowanemu odszkodowania przyjąć kwotę 160 zł. Stawka w wysokości, która na rynku usług najmu pojazdów zastępczych dotyczy tylko najmu krótkoterminowego, zdaniem Sądu nie jest ekonomicznie uzasadniona.

Sąd opierając się na danych i wyjaśnieniach przedstawionych przez biegłego, ustalił, że ekonomicznie uzasadnione było wynajęcie przez poszkodowanego pojazdu zastępczego z uwzględnieniem okresu najmu wynoszącego 28 dni, za stawkę wynoszącą 140 zł za dobę. Taka stawka nie odbiega w sposób rażący od średnich stawek podawanych przez biegłego, jakie występują na rynku usług najmu. Ponadto, właśnie na tym poziomie ubezpieczyciel określił wysokość stawki według niego uzasadnionej, zarówno w toku postępowania likwidacyjnego, jak i w stanowisku wyrażonym w sprzeciwie od nakazu zapłaty.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że stawki najmu pojazdu o tej samej klasie co pojazd poszkodowanego, wahają się w granicach od 89 do 135 zł przy wynajmie trwającym 33 dni. Sąd miał na uwadze to, że zasadniczo określenie wysokości stawek rynkowych wymagało odwołania się do wiedzy specjalnej i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego. Sąd dokonując ustaleń faktycznych w sprawie, które legły u podstaw rozstrzygnięcia, oparł się na wnioskach zawartych w tejże opinii, w tym zakresie, w jakim biegły określił mechanizm kształtowania stawek za najem pojazdu zastępczego. Dokonywanie ustaleń dotyczących średnich stawek najmu na danym rynku nie powinno bowiem zdaniem Sądu sprowadzać się do prostych obliczeń matematycznych opierających się na metodzie średniej arytmetycznej (por. K. Markiewicz, Kilka uwag w związku z postępowaniami o odszkodowanie z tytułu najmu pojazdów zastępczych, Iustitia, 1/2014, r. 16-19).

Wymaga podkreślenia, że wyjaśnienia dokonane przez biegłego służą jedynie udzieleniu sądowi informacji i wiadomości niezbędnych do ustalenia i oceny okoliczności sprawy. Opinia biegłego ma na celu ułatwienie sądowi oceny zebranego materiału, gdy potrzebne są do tego wiadomości specjalne. Nie może być natomiast sama źródłem materiału faktycznego sprawy, ani tym bardziej stanowić podstawy ustalenia okoliczności będących przedmiotem oceny biegłego. Dlatego też wskazywane w opinii ogólne zasady sąd musi odnieść do konkretnych okoliczności rozpoznawanej sprawy mając na uwadze ostateczne ustalenia faktyczne. (tak: Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku wydanym w sprawie o sygn. I ACa 577/12) Wnioski zawarte w opinii biegłego nie mogą stanowić same w sobie podstawy rozstrzygnięcia w sprawie, gdyż kwestia oceny wniosków zawartych w opinii i wynikających z nich dla rozstrzygnięcia konsekwencji prawnych pozostawione są rozpoznającemu sprawę sędziemu.

W rozpoznawanym stanie faktycznym nie miało też znaczenia to, że poszkodowany nie uiścił bezpośrednio opłaty za najem, a wysokość stawki samodzielnie ustalił podmiot wynajmujący, który następnie przeniósł wierzytelność o jej zapłatę na stronę powodową. Sąd miał na uwadze to, że w uzasadnieniu uchwały z dnia 17 listopada 2011 r. (III CZP 5/11) Sąd Najwyższy wskazał, że strata majątkowa powstaje dopiero z chwilą poniesienia kosztów najmu pojazdu zastępczego. Nie można jednak z tego stwierdzenia wyprowadzać wniosku, że poszkodowany może

domagać się zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego tylko jeśli faktycznie poniósł te koszty poprzez zapłatę stosownej kwoty na rzecz podmiotu, od którego został wynajęty pojazd zastępczy. Sąd Najwyższy wskazał, że co do roszczeń o naprawienie szkody powstałej bezpośrednio w pojeździe w orzecznictwie ukształtował się pogląd, że naprawa uszkodzonego pojazdu nie jest warunkiem wypłaty odszkodowania, bo istotne znaczenie ma fakt powstania szkody, a nie jej naprawienie. Sąd Najwyższy zaznaczył, że poszkodowanemu nie przysługuje roszczenie z tytułu samej utraty możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu, a szkoda powstanie dopiero w związku z uzyskaniem pojazdu zastępczego, łączącego się z koniecznością zapłaty czynszu najmu. Poszkodowany musi zatem wykazać, że faktycznie skorzystał z pojazdu zastępczego. Tak więc dochodzenie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego nie jest uzależnione od faktycznego opłacenia kosztów pojazdu zastępczego, ale od wykazania uszczerbku w majątku w związku z korzystaniem z pojazdu zastępczego. Uszczerbek w majątku w związku z tym powstaje zaś nie tylko w sytuacji opłacenia za najem tego pojazdu, ale także wówczas kiedy jedynie wystawiona została faktura z tego tytułu. W tej sytuacji bowiem majątek poszkodowanego doznaje uszczerbku w postaci długu. Strona powodowa przedkładając fakturę za najem pojazdu zastępczego udowodniła, że w majątku poszkodowanego powstał uszczerbek w związku z korzystaniem z pojazdu zastępczego. Strona pozwana jako zobowiązana do zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego mogłaby uwolnić się od obowiązku opłacenia przedłożonej faktury, gdyby wykazała, że poszkodowany faktycznie nie wynajmował pojazdu zastępczego, a faktura jest fikcyjna. W niniejszej sprawie dowód taki nie został przeprowadzony, co więcej pozwany nie podniósł żadnych twierdzeń co do tych okoliczności. Ponadto, należy zauważyć, że w rozpoznawanym stanie faktycznym miała miejsce szczególna sytuacja, gdyż zarówno podmiot wynajmujący pojazd zastępczy, któremu należne były koszty wynajmu, jak i nabywca wierzytelności bezpośrednio od poszkodowanej, był tym samym podmiotem. Zamiast dokonywać dwóch operacji finansowych, podmioty zainteresowane dokonały przelewu wierzytelności, która jako świadczenie przyszłe poszkodowanej bezsprzecznie należała się od pozwanego w zakresie odpowiedzialności odszkodowawczej wyznaczonej tu ramami ekonomicznego uzasadnienia wynajęcia pojazdu zastępczego. Zarówno w umowie cesji zawartej między poszkodowaną, jak i podmiotem wynajmującym pojazd, jak i tym podmiotem, a powodem w niniejszej sprawie spełnione zostały wymogi dotyczące określenia wierzytelności będącej ich przedmiotem. Zatem, w wyniku tych dwóch przelewów wierzytelności, powód nabył takie same uprawnienia jakie przysługiwały poszkodowanej względem ubezpieczyciela. Z punktu widzenia roszczenia powoda najistotniejszym warunkiem otrzymania należności z tytułu kosztów pojazdu było udowodnienie, że takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi, czyli poszkodowanemu.

Mając powyższe względy na uwadze, Sąd stwierdził, że odszkodowanie obejmujące uzasadnione i celowe koszty pojazdu najmu zastępczego powinno wynosić 3920 zł (28 dób x 140 zł). Uwzględniając, że pozwany wypłacił powodowi z tego tytułu kwotę 1820 zł, na podstawie przepisu art. 361 § 1 i 2 k.c., art. 363 § 1 k.c., art. 436 k.c., art. 509 § 1 k.c., art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 805 § 1 k.c. oraz art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku, uwzględniając żądanie powoda co do kwoty 2.100 zł, jednocześnie oddalając powództwo w pozostałym zakresie w punkcie II sentencji wyroku.

Odnośnie żądania powoda dotyczącego zasądzenia odsetek ustawowych, stwierdzono, iż roszczenie to znajduje uzasadnienie w treści przepisów art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Poszkodowany zgłosiła szkodę w dniu 11 października 2012r., i po upływie 30 dni roszczenie odszkodowawcze powinno zostać spełnione. Zasadne jest zatem domaganie się odsetek od dnia 6 kwietnia 2013r., a bez znaczenia pozostaje to, że powód określił datę początkową później, aniżeli wynika to z terminu spełnienia świadczenia. Istotne jest również to, że w momencie przyznania odszkodowania za najem pojazdu zastępczego ubezpieczyciel posiadał już możliwość ustalenia wszystkich okoliczności szkody i wypłaty odszkodowania w pełnej wysokości.

W punkcie III sentencji wyroku Sąd orzekł o kosztach postępowania na podstawie art. 100 zd. pierwsze kpc. Powód wygrał sprawę w 56%, ponosząc koszty postępowania obejmujące opłatę sądową od pozwu (189 zł), wynagrodzenie

pełnomocnika (600 zł) oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (17 zł) - łącznie 806 zł. Z kolei pozwany, którego obrona okazała się skuteczna w 44%, poniósł koszty procesu obejmujące wydatki na biegłego (600 zł) i wynagrodzenie pełnomocnika (600 zł) z opłatą skarbową od pełnomocnictwa (17 zł) - łącznie 1217 zł. Po dokonaniu stosunkowego rozliczenia wzajemnych należności z tego tytułu [(806 zł x 56%) - (1217 zł x 44%)], Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 84,12 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

W punkcie IV - V sentencji wyroku, stosownie do wyniku sprawy, Sąd nakazał stronom uiszczenie brakujących kosztów sądowych w zakresie wydatków na opinię biegłego.